

INFO

Kollektiv-
avtal ger
trygghet

Tidning för förtroendevalda i IF Metall
8-9/2023

- 06 Lasse vann kampen om rätt till livränta
- 08 På motorbranschcollege i Ystad blir 1+1=3
- 11 Konfliktträtten – vad gäller?
- 15 Överklagandet ger vibrationskadade Ann-Sofie 12,5 miljoner

“Vi håller i och ihop om den svenska modellen”

IFMETALL

Konflikten med Tesla – detta har hänt

- Varsel Tesla den 17 oktober – strejk den 27 oktober.
- Varsel om sympatiåtgärder den 24 oktober från den 3 november om blockad av allt arbete som utförs på Teslabilar vid vissa verkstäder.
- Transport är först ut och varslar om sympatiåtgärder den 27 oktober från den 7 november med blockad mot all lastning/lossning av Teslabilar i vissa hamnar, utökas senare till alla hamnar.
- Därefter varsel om sympatiåtgärder på löpande band från åtta LO-förbund och ST.

Läs mer och se lista över var och när sympatiåtgärder träder i kraft på ifmetall.se/tesla.

Vi håller i och ihop om den svenska modellen

När detta nummer av tidningen Info görs är IF Metalls konflikt med Tesla inne på sin femte vecka. Den 27 oktober övergick vårt varsel till strejk. En ovanlig, ja en historisk, händelse. Sedan dess har åtta LO-förbund och ST anslutit sig till vår konflikt genom en rad olika sympatiåtgärder.

Vi har ett otroligt stort stöd av många förbund. Det är ett stöd som visar vilken styrka vi har inom svensk fackförening när det är skarpt läge och det är en del av vår svenska modell, säger avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä.

Då och då hörs rop på konflikt och att facken är mesiga som aldrig använder strejkvapnet för att få igenom krav.

– Men vi ska komma ihåg att det är något väldigt bra för svensk industri och industriarbetare att vi i stället för ständiga konflikter

har vår svenska modell där arbetsgivare och fack förhandlar och träffar avtal, menar Veli-Pekka Säikkälä.

Kollektivavtal lovar också fred

Sverige är det land i världen som har minst antal konflikter. En stark kontrast till hur det såg ut på 1920–30-talet, då vi låg i topp när det gällde konflikter på arbetsmarknaden. Arbetsgivarna använde flitigt strejkbrytare, människor som anlände med båt från andra länder.

Kulmen nåddes i Ådalen 1931 när strejkande arbetare sköts då de demonstrerade mot dåliga villkor.

– Denna oreda och det kaos som då rådde var också orsak till att arbetsgivare och fack kom överens om grunden till vad vi kallar den svenska modellen. Vi förhandlar och tecknar avtal. Vi är inte alltid överens, men vi når en lösning vi kan leva med, vi ger och vi tar – och vi når vårt mål: kollektivavtal, säger Veli-Pekka Säikkälä, och fortsätter:

– Samtidigt som vi tar i hand och tecknar avtalet lovar vi också att det råder fredsplikt på arbetsmarknaden.

Det här är historia och kanske är det så att vi måste bli ännu bättre på att hålla den vid liv och lära nya generationer om varför just vår modell är så viktig. För jämsides med all solidaritet som visas genom sympatiåtgärder finns också de som anser att vi gör något olagligt och att oskyldiga drabbas.

– Det visar att vi aldrig får luta oss tillbaka och vara nöjda och tro att vi är klara med vårt jobb och vårt uppdrag. Organisera medlemmar och rusta med fackliga kunskaper för att vara starka när vi förhandlar om våra villkor måste gå först av allt. Detta är och ska vara vår kärnverksamhet som hela tiden är prioriterad, understryker Veli-Pekka Säikkälä.

Teslas val får konsekvenser

Men det är ju frivilligt att teckna kollektivavtal och Tesla är ju en bra bil för klimatet, är det här verkligen nödvändigt?

– Visst är det frivilligt. Men man ska då också komma ihåg att när man gör som Tesla och hårdnackat vägrar att försöka finna en gemensam lösning, och dessutom genomför ett organiserat strejkbryteri, då gör också Tesla ett aktivt val.

– Tesla säger att de inte vill teckna avtal. De kommer göra allt för att fortsätta sin verksamhet som vanligt, inklusive något så föråldrat som strejkbryteri, i stället för att följa den ordning som vi kommit överens om på svensk arbetsmarknad. Då gör Tesla ett aktivt val och varje handling innebär så klart konsekvenser, menar Veli-Pekka Säikkälä.

För IF Metall finns enbart ett val och det är att fortsätta kampen för kollektivavtal, för att anställda vid Tesla ska ha trygga och säkra villkor och att Tesla ska konkurrera på lika villkor som övriga företag på svensk arbetsmarknad.

– Vi är redo 24/7 att förhandla med Tesla. Vi fortsätter till dess att vi löser detta, säger Veli-Pekka Säikkälä.

TEXT: annette.lack@ifmetall.se

Kollektivavtal ger trygghet

Tonläget i debatten är högt, och det är viktigt att påminna om vad vår konflikt med Tesla faktiskt handlar om: Att våra medlemmar där ska ha lika schyssta villkor som på bilverkstaden mittemot.

Det sägs ibland att de anställda på Tesla har så goda villkor att de inte behöver något kollektivavtal. Men jag träffar regelbundet medlemmar som strejkar. Och de har inte lika bra löner, pensioner och försäkringar som de skulle få med ett kollektivavtal. Framför allt saknar de långsiktig trygghet och garantier.

För utan ett kollektivavtal är vi alltid utelämnade till arbetsgivarens goda vilja. Då kan vi aldrig vara säkra på att dagens villkor gäller nästa år – eller ens i morgon.

Nära sju av tio svenskar stödjer vår strejk på Tesla. Och över åtta av tio anser att det är viktigt att svenska kollektivavtal ska gälla i Sverige. Det visar en opinionsundersökning som Novus har gjort på uppdrag av LO.

Så till våra modiga medlemmar som strejkar på Tesla vill jag säga: Ni har starkt stöd! Glöm inte det.

Marie Nilsson, förbundsordförande

IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson och avtalssekreterare Veli-Pekka Säikkälä besöker strejkvakterna.
– Ni gör alla ett otroligt bra jobb!

BLICK FÅNGET

Utan kollektivavtal på Tesla

Spelar det någon roll med kollektivavtal? Först och främst är kollektivavtalet ett avtal mellan fack och arbetsgivare. Det ger långsiktig trygghet. Utan kollektivavtal är det arbetsgivaren som ensidigt sätter reglerna – regler som från den ena dagen till den andra kan ändras.

För de anställda på Teslas verkstäder runt om i Sverige vet vi följande:

- Lönerna ligger under genomsnittet jämfört med lönerna i Motorbranschavtalet.
- De har inte avtalsförsäkringarna enligt Fora-paketet som ger trygghet om det händer något.
- De har ingen avsättning för deltidspension.
- De har ingen arbetstidsförkortning.

Och inte minst – det är arbetsgivaren som ensidigt bestämmer vad som gäller på arbetsplatsen.

200 kollektivavtal per år

Medlemmarna på Tungservice i Vimmerby AB har nu blivit med lika villkor, pension och försäkringar som många andra verkstäder som servar bilar och lastbilar. Det vill säga de villkor som regleras i Motorbranschavtalet.

– Visst är det fantastiskt med arbetsgivare som

Kollektivavtal – vår modell

Att kollektivavtal föregås av tvist eller att det blir varsel om konflikt är ovanligt. Det är betydligt vanligare att företag tecknar kollektivavtal frivilligt än att avtalet föregås av en tvist med facket. Enligt Medlingsinstitutet förekom tio avtalstviser 2022.

Det kan jämföras med att drygt 8 000 företag inträdde i en arbetsgivarorganisation. Dessutom tecknade över 2 000 företag hängavtal med facket, det vill säga avtal där arbetsgivaren förbinder sig att följa riksavtalet för branschen utan att vara med i en arbetsgivarorganisation.

Mer statistik om kollektivavtal finns på Medlingsinstitutets webb mi.se.

Dagens citat i Aftonbladet

” Vi har nu ingen annan möjlighet.

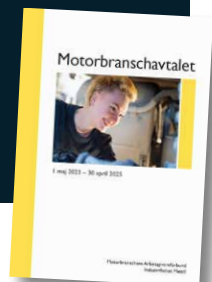

Foto: Stefan Jerrevång

IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson, om strejkvarslat mot Tesla den 17 oktober 2023.

tar ansvar och vill ge sina medarbetare bra villkor och rätt förutsättningar i arbetslivet, säger Marcus Karlbom, avdelningsombudsman IF Metall Dackebygden som tecknade avtalet med företaget.

Varje år tecknar IF Metall cirka 200 kollektivavtal med arbetsgivare. Avtal som gör att de anställda har trygga villkor som håller.

Besök ifmetall.se/tesla och se vad du kan göra.

Vi backar de anställda på Tesla!

Flera från IF Metalls avdelningar där Teslas verkstäder finns och där strejken pågår vittnar om att medlemmarna är rädda för att visa att de är just medlemmar. De är rädda för att strejka.

Därför är allas stöd så viktigt! Gör som IF Metall verkstadsklubben Luleåverken och visa ditt stöd för de anställda på Tesla! Tillsammans är vi starka!

Nytt avtal tecknat

På ÖPM Industri & Smidespartner AB i Norrköping har nu de 20 anställda ett kollektivavtal. Det är Magnus Pylad, ombudsman på IF Metall Östergötland, som tecknat avtal med arbetsgivaren.

En vardagshändelse enligt den svenska modellen, kollektivavtal som ger trygga och säkra villkor för de anställda och en schysst konkurrens för arbetsgivaren.

Från vänster till höger: Viktor Borén, VD, Magnus Pylad, ombudsman och Anton Borén, platschef.

Broschyrer om kollektivavtalets värde

Kollektivavtalets värde för dig som anställd är en broschyr om kollektivavtalet. Den finns att ladda ned i IF Metalls webbshop eller att beställa som tryckt version. Artikelnummer LA-145, LA-145-ENG samt LA-146.

Sympatiåtgärder och stor solidaritet

I samband med IF Metalls strejk på Teslas svenska verkstäder har en rad andra fackförbund vidtagit sympatiåtgärder för att stötta kampen för kollektivavtal. En sympatiåtgärd kan handla om strejk eller blockad, något som innebär att vissa arbetsuppgifter inte får utföras.

När detta nummer av tidningen Info görs har totalt åtta förbund varslat. På vår webb ifmetall.se/tesla hittar du en lista över vilka förbund och arbetsplatser som det gäller. Listan uppdateras regelbundet så snart något sker.

Lasse vann till slut kampen för rätt till livränta.
Foto: Creative commons

Tom Aspengren, jurist på försäkringsrätt, LO-TCO Rättsskydd.

Tack vare medlemskap i facket:

Lasse vann kampen om rätt till livränta

Fjorton långa år av ständiga ifrågasättanden från Försäkringskassans sida tycks äntligen ha fått ett slut. Smärtan får han leva med, men nu har han äntligen fått rätt till kompensation för sin inkomstförlust.

– Hur jag mår? Det är fjorton år vi pratar om. Fjorton långa år i uppförsbacke med konstant smärta, sådant sliter på en. Klart som fan att man inte mår jättebra då.

Orden är Lasses. Han är 61 år i dag, men när olyckan inträffade var han inte ens 50 fyllda. Han hade ett helt okej jobb, en stor del av livet framför sig, var en ganska glad skit. I dag är han inte lika bekymmersfri, även om han känner en viss tillfredsställelse över att äntligen ha fått rätt i kammarrätten mot Försäkringskassan, och därmed rätt till livränta fram till pension.

drygt tre meter upp i den mekaniska verkstaden där han jobbade, när stegen plötsligt gav vika och han föll handlöst ned mot betonggolvet. Foten krossades och rygkotorna trycktes ihop. Efter fem misslyckade operationer ville läkarna inte operera honom mer. Han fick helt enkelt lära sig att leva med sin sneda fot och onda rygg, och nekades dessutom sjukpenning.

”Ett rent helvete”

Försäkringskassan menade då i sitt utlåtande att Lasse, trots sina svårigheter att gå och stå längre

Lönlöst operera mer

Det var på jobbet 2009 som olyckan skedde. Han stod på en stege

Läs mer:
fackjuridik.se

stunder, skulle kunna ta ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete. Och trots att ärendet prövades i alla rättsliga instanser förlorade han.

– De här åren har varit ett rent helvete. Jag försöker vara positiv och ta mig ut bland folk ibland, men man blir inte så social när man har ont hela tiden. Inte ens på jobbet orkar jag vara särskilt rolig, säger Lasse.

Får äntligen livränta

Det var först när Tom Aspengren, jurist inom försäkringsrätt på LO-TCO Rättsskydd, uppmanade Lasse att ansöka om livränta som det började hända saker. Och just i dag, när den här texten skrivs, har Lasse precis fått besked om att han faktiskt beviljas livränta på drygt 16 000 kronor per månad ända fram till pension. Plus 150 000 kronor retroaktivt.

Det kan tyckas vara småpengar i sammanhanget, men det täcker i alla fall inkomstförlusten som uppstår då han efter skadan bara kunnat jobba halvtid. Och sammanlagt blir det ändå drygt en miljon kronor.

– Jag är glad över hjälpen jag fått via IF Metall, och speciellt då av Tom på Rättsskyddet, under årens lopp. Men jag vågar inte ropa hej förrän jag ser pengarna på kontot, säger Lasse, som är luttrad efter fjorton långa års kamp mot Försäkringskassan.

Psykiska och fysiska möjligheter

Det finns en stor skillnad mellan sjukpenningärenden och livränteärenden, och det är att Försäkringskassan numera måste kunna specificera ganska precist vilken

typ av arbete personen skulle kunna jobba med när de avslår ansökan om livränta, berättar Tom Aspengren, LO-TCO Rättsskydd:

– Det är både psykiska och fysiska möjligheter som ska stämmas av i livränteärenden. Så när Lasse fick avslag på livräntan, för att hans handläggare tyckte han borde kunna arbeta som handpaketerare, då kunde jag ju syna korten.

Intyget från ombudsmannen avgjorde

Via förbundskontoret fick Tom Aspengren kontakt med en lokal ombudsman som kunde beskriva vad just jobbet som handpaketerare innebär och vilka krav som faktiskt ställs på en sådan.

– Då blev det väldigt tydligt att Lasse, med sina skador, inte alls skulle klara av det jobbet. Det var alltså den bevissäkringen, i form av intyget från IF Metall, som kamrarrätten tog fasta på när Lasse fick rätt till livränta. Där trumfade

” Med andra ord kan kompletterande intyg spela en helt avgörande roll i rätten. Det måste både ni och vi dra lärdom av, för det kan hjälpa så många fler medlemmar än Lasse.

vi Försäkringskassans dåliga underlag.

– Med andra ord kan kompletterande intyg spela en helt avgörande roll i rätten. Det måste både ni och vi dra lärdom av, för det kan hjälpa så många fler medlemmar än Lasse, konstaterar Tom Aspengren.

TEXT: anneli.lundberg@ifmetall.se

Boka skraddarsydd föreläsning med Rättsskyddet

LO-TCO Rättsskydd är ett fackligt ägt juridiskt bolag, som ägs av LO till 90 procent och av TCO till 10 procent. Dess uppdrag är att biträda förbunden och förbundens medlemmar i rättsliga processer – främst gällande socialförsäkringsrätt och arbetsrätt

– i domstolar.

Rättsskyddet ordnar regelbundet seminarier, som framför allt vänder sig till ombudsmän och förtroendevalda, men de kan också skraddarsyda kurser om arbetsrätt och socialförsäkringsrätt ur ett fackligt perspektiv.

På motorbranschcollege i Ystad blir 1+1=3

Anders Throbäck, ombudsman IF Metall, menar att ett initiativ som Motorbranschcollege är precis vad som behövs.

Tips

Läs mer om Motorbranschcollege på motorbranschcollege.se.

7 000 personer. Så stort är motorbranschens rekryteringsbehov inom de tre närmsta åren. För att säkra återväxten på mekaniker och tekniker behöver det utbildas fler.

Listan på saker som måste förbättras och förändras kan göras lång. På Ystads motorbranschcollege har IF Metall, motorbranscharbetsgivare och skola gjort gemensam sak för att dra sitt strå till stacken – tillsammans.

Det här är Motorbranschcollege

Motorbranschcollege är ett gemensamt initiativ från arbetsgivare och fack som handlar om att tillsammans säkra kompetensen inom branschen. Uppfyller ett fordons-tekniskt gymnasium sex specifika kriterier kan det verifieras till att bli

ett motorbranschcollege.

Certifieringen säkerställer kvalitet på utbildningen. En av de stora förutsättningarna för att en skola ska bli godkänd som motorbranschcollege är ett nära samarbete med näringslivet.

Yrkesutgångar är sedan personbilmekaniker, lastbilmekaniker, bilskadereparatör, maskinmekaniker och reservdelsspecialist.

I dag finns det 26 motorbranschcollege i Sverige. Arbetet med motorbranschcollege finansieras genom kollektivavtalet.

TEXT: patrik.englund@ifmetall.se

FOTO: Andreas Hillergren

Skolan: **"Konceptet är skitbra!"**

Berth Hansson har varit yrkeslärare vid Motorbranschcollege på Ystad gymnasium länge. Han var med innan det dåvarande fordonstekniska programmet blev motorbranschcollege, och skillnaden är stor:

– All praktik som eleverna har blir mer organiserad när det finns en samsyn mellan arbetsgivare och fack. Genom sin långa praktik får eleverna en tidig kontakt med arbetsgivarna. Det är inte många av våra elever som får jobb genom att visa sina betyg, utan de har oftast fått jobb redan under gymnasietiden.

I och med att alla parter tjänar på ett starkt motorbranschcollege

fortsätter alla inblandade att hålla sig på tårna:

– Konceptet är skitbra, för när man väl blivit certifierad kan man inte slå sig till ro, utan då måste man fortsätta hålla kvaliteten. Certifieringen kontrolleras nämligen vartannat år. Det ställer krav på lärare, fack, politiker och arbetsgivare.

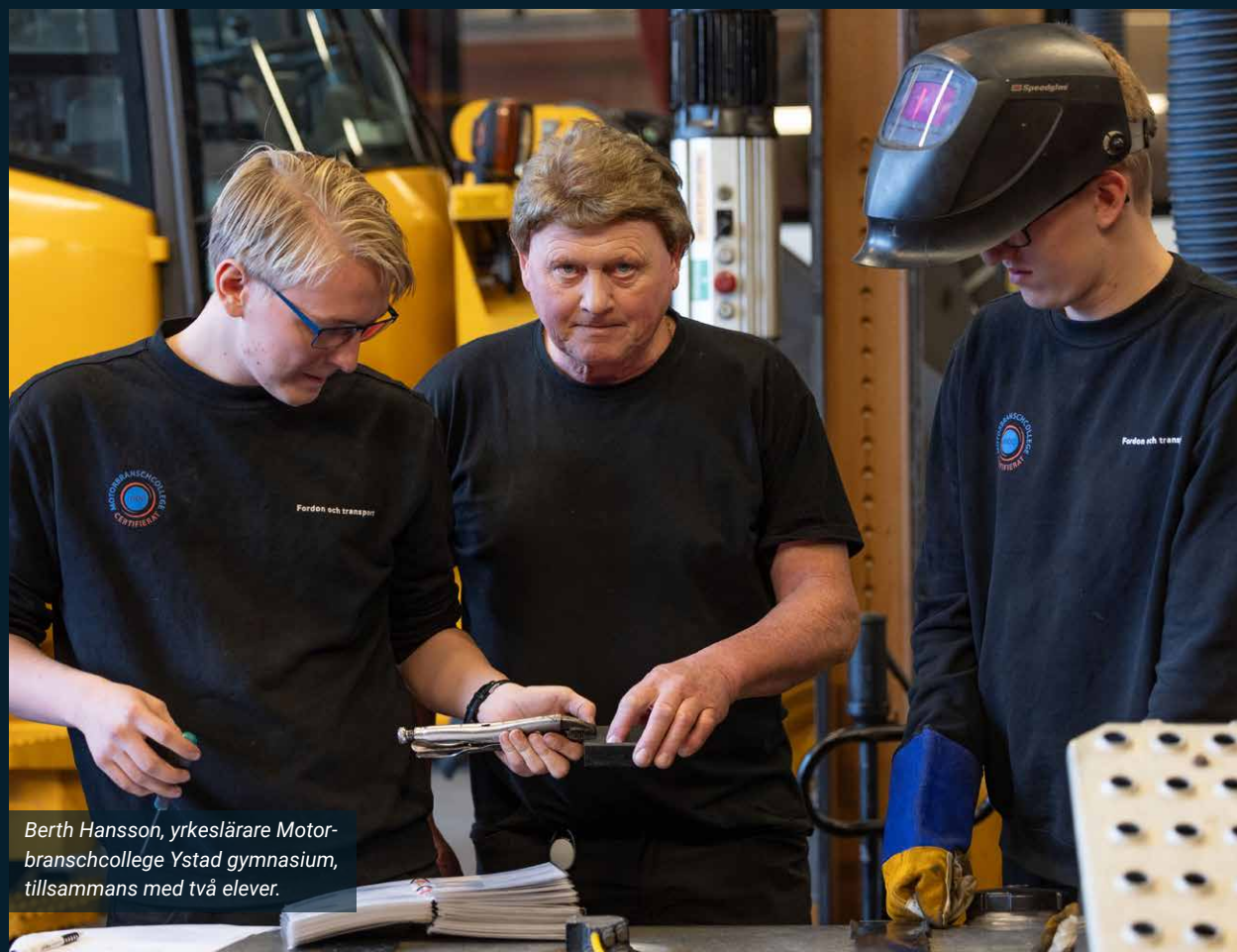
Berth Hansson återkommer till hur viktigt det är att fack och arbetsgivare gör gemensam sak i den här frågan:

– Det är jätteviktigt att ha med politiken, och då är det en styrka att vi i vår uppbyggnad av utbildningen har både facket och branschens

”

Det är jätteviktigt att ha med politiken, och då är det en styrka att vi i vår uppbyggnad av utbildningen har både facket och branschens krav med oss.

krav med oss. Med det här upplägget är vår utbildning förankrad hos arbetsmarknadens parter. Då blir det enklare att få gehör hos politiken.

Berth Hansson, yrkeslärare Motorbranschcollege Ystad gymnasium, tillsammans med två elever.

Arbetsgivarna: "Nätverket har inget storebrorstänk"

Christer Nilsson är servicemarknadschef på Österlens Lastvagns AB och ordförande för Motorbranschcollege i Ystad sedan 2019. Krister Johansson är verkstadschef på Bilmånsson Österlen. Precis som Berth Hansson lyfter de fram den näringslivsnära praktiken som Motorbranschcollege erbjuder:

– Det som är det viktigaste är att få in anställningsbara elever till näringslivet. Har man en bra kvalitet på skolan så är en stor del av startsträckan förkortad. Eleverna blir bekväma och företagen blir bekvämare att anställa när de fått träffa och arbeta med eleverna.

På tiotusen kronorsfrågan om vad branschen behöver göra för att säkra den stora efterfrågan på personal har de lite olika svar:

– Marknadsföring! Att marknadsföra att behovet finns, och att här finns det jobb, säger Krister Johansson.

Christer Nilsson stämmer in och fyller på:

Christer Nilsson (Österlens Lastvagns AB) och Krister Johansson (Bilmånsson Österlen).

– Motorbranschcollege är ett stort steg på vägen. Men vi måste också ställa oss frågan: hur kan vi attrahera fler tjejer in i branschen? Ett mentorsprogram för unga tjejer inom motorbranschen kan vara en idé. I omställningen till elfordon krävs en större del av elteknikkunskapen och då är tjejer förstås lika lämpade för att kunna jobba med det.

– Ja, många tjejer tänker kanske att mekaniker och tekniker ändå inte är något för mig. Så behöver det inte vara, säger Krister Johansson.

Att styrkan och potentialen finns i nätverket verkar de eniga om:

– I nätverket finns det inget storebrorstänk. Här hjälps vi åt och det gör att vi kommer att kunna påverka i en riktning som är bra för branschen.

Facket: "När vi jobbar tillsammans kommer vi långt"

Anders Throbäck, ombudsman IF Metall.

Anders Throbäck har varit ombudsman inom IF Metall i över 25 år. Han ser att behoven är stora, men att initiativ som Motorbranschcollege är precis vad som behövs:

– När vi jobbar tillsammans så kommer vi långt, för alla förstår hur viktigt det är. Det blir en helt annan dynamik.

Och att ha ett forum för samarbete som är fritt från varumärken signalerar också det gemensamma ansvaret:

” Det finns en styrka i att det är varumärkesneutralt – här går alla ihop.

– Det finns en styrka i att det är varumärkesneutralt – här går alla ihop. Om alla är med och hjälps åt blir det på riktigt så att 1+1=3.

Konflikträtten – vad gäller?

”För att skapa tryck måste ibland primärkonflikten utvidgas”

I samma stund som ett centralt kollektivavtal tecknats gäller fredsplikt – det regleras i medbestämmandelagen, MBL.

– Men nu, eftersom Tesla hittills vägrat teckna kollektivavtal, föreligger alltså fri stridsrätt, säger Darko Davidovic, IF Metalls förbundsjurist.

Men hur är det sympatiåtgärder då? Flera andra LO-förbund stöttar ju oss genom just sympatiåtgärder.

– Att försvara rätten till kollektivavtal är inte bara viktigt för vårt förbund, utan för hela fackföreningsrörelsen. Men vi är noga med att sympatiåtgärderna bara ska riktas mot det arbete som görs på Teslabilar, andra bilmärken kan företagen fortfarande serva.

– Det finns inget förbud mot sympatiåtgärder i svensk lag. Den frågan är, och har alltid varit, oreglerad. Det innebär inte att arbetsgivarna gillar när facket genomför sympatiåtgärder, vilket skett emellanåt under årens lopp, men det bryter som sagt inte mot någon lag eller överenskommelse.

Flera av de företag och arbetsgivare som handlar med Tesla, och som därmed indirekt drabbas av sympatiåtgärderna, har redan kollektivavtal – är inte det oschysst att de dras med i konflikten?

– För att skapa tryck i frågan måste ibland primärkonflikten utvidgas, det är det som sker just nu. Om

arbetsgivarna skulle sätta tryck på Tesla från sitt håll, då skulle Tesla kanske komma tillbaka till förhandlingsbordet.

De Teslakunder som blir förbannade för att de inte kan serva sin bil just nu då – är det inte orimligt att de drabbas?

– Det är så klart tråkigt när Teslas kunder drabbas av strejken, men vi behöver ta den här konflikten. Det finns ett enkelt sätt för Tesla att undvika att deras kunder drabbas och det är att teckna kollektivavtal. I samma stund som de gör det, upphör strejken.

Vissa påstår att vi kör med maffiametoder...?

– Det är precis tvärtom. Vi följer spelreglerna för den svenska arbetsmarknaden, vi har gjort allt by the book. Tesla däremot, de vägrar inte bara teckna avtal. De har dessutom iscensatt ett organiserat strejkbryteri vilket däremot är något helt unikt som fullständigt bryter mot den svenska arbetsmarknadsmodellen.

TEXT: anneli.lundberg@ifmetall.se

Darko Davidovic, IF Metalls förbundsjurist. Foto: Daniel Roos

”Fredsplikten omfattar endast arbetstagare och arbetsgivare som är bundna av kollektivavtal. I det fall ett kollektivavtalslöst förhållande föreligger är huvudregeln fri stridsrätt.”

(Medbestämmandelagen, 41 § MBL, kommentarerna)

Tillsammans är vi starka!

IF Metall Sydvästra Skåne och stöd av Transport.

Handels stöttar IF Metall Örebro län.

IF Metall Sydvästra Skåne.

IF Metall Uppland.

IF Metall Uppland med Peter Lydell, Veli-Pekka Säikkälä, Sladana Pasalic, Linda Friberg och Mikael Herrgård.

IF Metall Örebro.

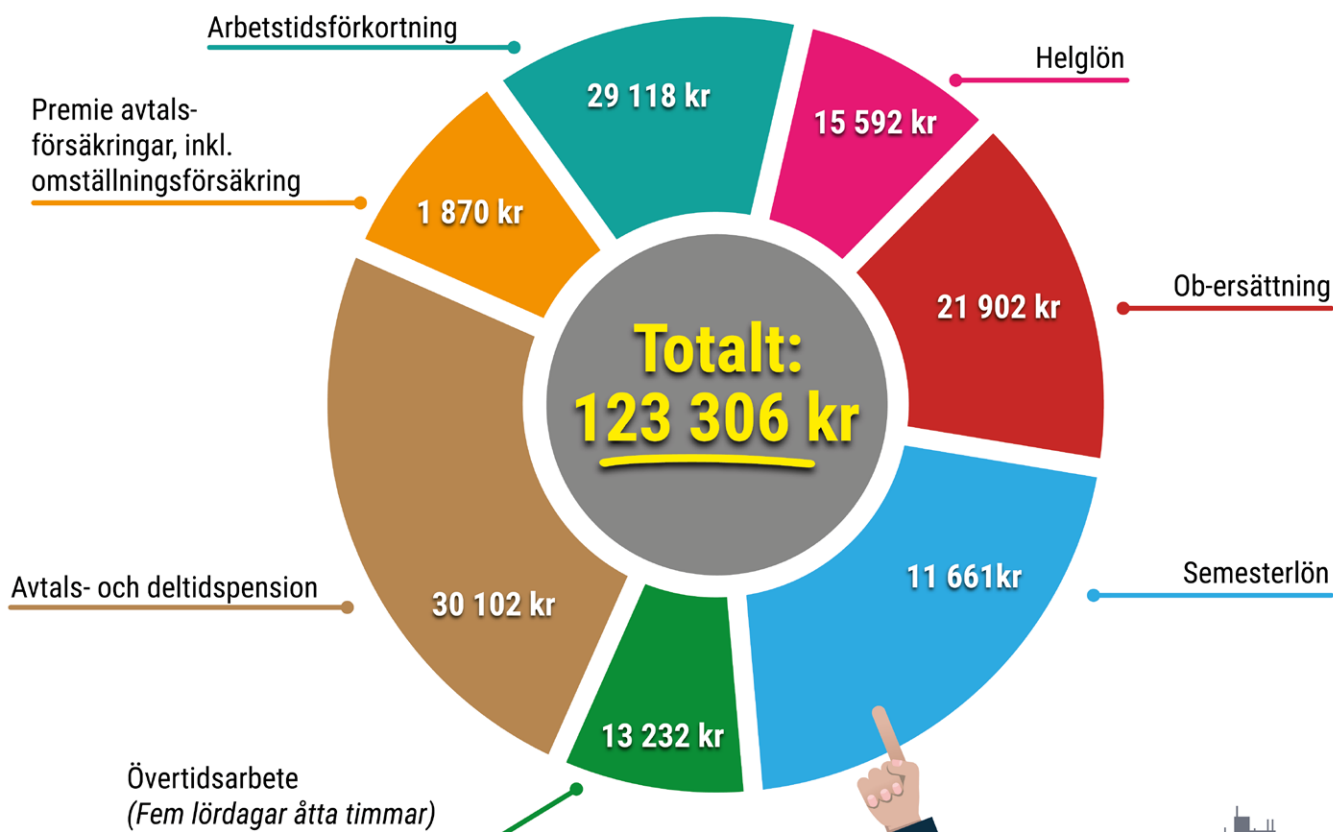
Byggnads stöttar IF Metall Stockholms län.

Kollektivavtalet är **guld** värt!

Värdet av kollektivavtalet på ett år

Lön 34 107 kr per månad
 Arbetstid 2-skift 05.30–14.00 och 14.00–22.30
 Inklusivt 30 min rast
 (Exemplet är beräknat på **Motorbranschavtalet**)

Värdet av kollektivavtalet på ett år.....	123 306 kr
Medlemsavgift: 1,5 procent.....	- 6 841 kr
Detta tjänar du på att vara medlem.....	116 465 kr

**Gäller från
1/5 2023**

Överklagandet ger vibrationsskadade Ann-Sofie 12,5 miljoner ►

Truckarna är enorma. De kan ta ungefär 350 ton på flaket, och stenarna som lastas kan vara stora som husvagnar, berättar Ann-Sofie.

Besvär och skador av helkroppsvibrationer

Övergående besvär kan vara:

- Nedsatt prestationsförmåga
- Rörelsesjuka
- Störd motorik
- Synpåverkan
- Ökad risk för trötthet

Bestående skador kan vara:

- Nackskador
- Ryggskador

Drygt 12 miljoner kronor ska utbetalas till Ann-Sofie Aspebo fram till dess att hon går i pension. Men det är ingen Bingolotto-vinst vi pratar om, utan pengar som ska täcka inkomstförlusten då hon på grund av en arbets-skada sannolikt inte kommer kunna arbeta något mer.

– Mitt mål var att jag skulle köra truck i gruvan igen, att jag skulle bli frisk. Men nu inser jag ju att det knappast kommer att bli så, säger hon.

Ann-Sofie är bara 42 år men slutkörd i kroppen.

– Det är kul att köra truck, men det har sina nackdelar. Det är stora maskiner, jättedumprar, bara däckerna är drygt 3,5 meter höga. Truckarna tar ungefär 350 ton på flaket, och när man får last kan det vara stenar stora som husvagnar som landar på flaket. Det vibrerar, man får stötar och smällar, och förarstolen studsar upp och ned. Det beror också på vem som lastar. Vissa lastar mjukt, andra lastar hårt, berättar hon.

Noll procents arbetsförmåga

Redan 2017, efter tio års truckkörande, fick hon ge upp jobbet i Aitikgruvan. Den molande huvudvärken hade då övergått till domningar i benen, rejäla smärtor i ryggen och känselbortfall med bara halva styrkan kvar på höger sida av kroppen. Hennes arbetsförmåga bedömdes till noll procent och sedan dess har hon gått på sjukpenning.

– Det är tur att vi är två vuxna i hushållet, för redan efter ett

är sänks ersättningen och blir ännu lägre.

Fick rätt till sist

Men nu till sist, efter att LO-TCO Rättsskydd hjälpt henne att överklaga både Försäkringskassans beslut och förvaltningsrättens dom till kammarrätten, har hon äntligen fått rätt till livränta.

– Jag hade aldrig kunnat föra den här kampen själv. Utan den hjälp och det stöd jag fått från facket, och inte minst den rättshjälp jag fick, hade jag aldrig fixat det.

Hur känns det då att få sammanlagt drygt 12 miljoner kronor utbetalt fram till pension?

– Det känns så klart bra. Men det är ingen gåva jag får, ingen bonus utöver något annat, utan det är

”

Det känns så klart bra. Men det är ingen gåva jag får, ingen bonus utöver något annat, utan det är den inkomst jag förlorar för att jag har fått kroppen förstörd av jobbet.

den inkomst jag förlorar för att jag har fått kroppen förstörd av jobbet, säger Ann-Sofie Aspebo.

TEXT: anneli.lundberg@ifmetall.se

FOTO: Fredric Alm

Redan 2017, efter tio års truckkörande, fick Ann-Sofie ge upp jobbet i Aitik-gruvan. Hennes arbetsförmåga bedömdes då till noll procent.

”Kan ge andra vibrations-skadade kvinnor rätt”

Den här domen har så många bottenar, säger Tom Aspengren, LO-TCO Rättsskydd, som varit Ann-Sofie Aspebos juridiska ombud:

– Domen hjälper Ann-Sofie ekonomiskt, men den ger också andra kvinnor, som drabbats på liknande sätt, möjlighet att få rätt framöver. Domen har nämligen slagit fast att det är just truckarna som har gett Ann-Sofie helkroppsvibrations-skador. Mycket tack vare de intyg och kompletteringar som jag bad att få från företagsläkaren.

Vinsten i det här ärendet är också att kammarrätten slagit fast att utlåtande från en arbetsmiljömedicinsk klinik kan väga tungt – till och med tyngre än Försäkringskas-

sans försäkringsmedicinska rådgivares bedömningar, berättar han.

– Och det är något som kan vara väldigt användbart för alla som skadas i arbetet, för på så vis ökar deras förutsättningar att få igenom sina arbetsskadeärenden, säger Tom Aspengren.

Tom Aspengren,
jurist på försäkringsrätt, LO-TCO Rättsskydd.

Så provas ett arbetsskadeärende

- 1) Försäkringskassan fattar ett grundbeslut.
- 2) Försäkringskassan fattar ett omprövningsbeslut.
- 3) Förvaltningsrätten meddelar dom.
- 4) Kammarrätten meddelar dom.
- 5) Högsta förvaltningsdomstolen fattar beslut.

Vid varje instans har man två månader på sig att begära omprövning, om man inte är nöjd med beslutet, förutom i Högsta förvaltningsdomstolen.

Se också baksidan av tidningen Info – affisch finns på ifmetall.se/info att skriva ut.

Kollektivavtalet ger mer när du måste – eller vill – byta jobb

Tänk dig att du blir uppsagd på grund av arbetsbrist eller sjukdom och måste hitta ett nytt jobb. Eller att du har ett jobb, men vill öka din kompetens eller byta bana helt. I alla dessa situationer finns stöd att få för IF Metalls medlemmar, både ekonomiskt och i form av professionell rådgivning. Hur mycket stöd du kan få beror dock på om det finns kollektivavtal eller inte. Och skillnaden är stor.

Grundläggande stöd som alla får

Yrkes- och studievägledning med målet att hitta en utbildning som stärker dina chanser på arbetsmarknaden, hitta ett nytt jobb eller starta eget företag.

En jobbcoach från TSL vägleder dig till det alternativ som ger bäst chanser på arbetsmarknaden. Du får hjälp att söka ekonomiskt stöd och andra nödvändiga myndighetskontakter.

Studiestöd som ger 80 procent av max 27 863 kr i lön/mån. Möjlighet till CSN-lån som tillsammans med bidraget ger upp till 100 procent av lön.

Omställningsstudiestöd under högst ett års heltidsstudier. Stödet ges från CSN till den som fyllt 27 år och ännu ej fyllt 63 år samt uppfyller ett arbetsvillkor.

Extra stöd som kommer med IF Metalls kollektivavtal

Har du jobbat på en arbetsplats med ett av IF Metalls kollektivavtal får du tillgång till extra studiestöd från TSL med högre tak än det offentliga omställningsstudiestödet. Vid inkomst över 34 000 kr/mån kan du få du upp till 65 procent av en lön på max 74 300 kr/mån.

Kompletterande studiestöd som ger 80 procent av max 34 000 kr i lön/mån.

Köpt utbildning som stärker din kompetens och ger dig bättre chans till nytt jobb.

TSL kan också ge dig gratis tillgång till köpta utbildningar som stärker just din kompetens.

Tillgång till validering, via TSL. Kartläggning av din kompetens, även sådant du lärt dig på jobbet. Du får ett kompetensbevis som hjälper dig när du söker jobb.

Validering, det vill säga kartläggning av din kompetens, som ger dig bevis på vad du kan.

70 procent av lönen upp till 74 000 kr/mån för utbildning kortare än fem dagar.

Det offentliga studiestödet gäller inte för utbildningar som är kortare än en vecka. Kollektivavtalet ger dig möjlighet till ekonomiskt stöd även för en kort utbildning. Administreras och söks hos TSL.

För den som är minst 40 år och blivit uppsagd på grund av arbetsbrist, sjukdom eller avslutat en tidsbegränsad anställning.

Avgångsbidrag även om du inte varit fast anställd eller blir uppsagd på grund av sjukdom.

Läs vidare om omställningsstöd

- ifmetall.se/omstallningsstod
- tsl.se
- csn.se

Nytt mallverktyg till förtroendevalda och anställda

Sedan den 1 december finns det ett nytt mallverktyg. Det är ett verktyg framtaget till dig som jobbar med kommunikation och information på din klubb eller avdelning.

I mallverktyget kan alla som är anställda eller förtroendevalda inom IF Metall genom intuitiva och helt webbaserade mallar skapa material, utan några förkunskaper i bildredigeringsprogram.

Det här kan du bland annat göra i mallverktyget:

Affischer

Du kan göra dina egna snygga affischer för att skylta för era lokala aktiviteter, men affischerna passar även bra för fackliga budskap som att stötta våra skyddsombud och stå upp för kollektivavtalet.

Inbjudningar

Inbjudningar kan göras i mallverktyget, och används bäst till exempel vid familjedagar, pensionsinformation eller mer informella tillfällen.

Kallelser

I mallverktyget finns det möjlighet att göra kallelser till exempelvis repskapsmöte och medlemsmöte. Kallelserna är mer formella än inbjudningarna.

Delningsbilder till sociala medier

Det finns fem olika mallar för sociala medier-bilder. Här kan du enkelt skapa snygga delningsbilder till Facebook och Instagram. Du kan välja att göra delningsbilder med bild, bara text eller både och.

Därför ska du använda mallverktyget

- Du sparar tid!
- Du behöver inga förkunskaper i ett bildredigeringsprogram.
- Det material du tar fram kommer att vara snyggt och följa IF Metalls grafiska profil.

Till mallverktyget!

Skanna QR-koden för att komma till verktyget. Där finns även instruktioner om hur du kommer igång och skapar ditt eget material i mallverktyget.

Har du några frågor om mallverktyget? Tveka inte att höra av dig till Patrik Englund, patrik.englund@ifmetall.se.

Medlemsförmåner

Gör julen billigare!

Julen närmar sig och med det kommer julklappar som ska handlas och mat som ska ätas. Men även under julhelgerna måste Sverige hållas i gång, och det gäller inte minst landets arbetsplatser. Du som arbetar under julhelgerna bidrar till att Sverige lever – hela året. Tack!

Här tipsar vi om några medlemsförmåner som gör julen lite billigare.

TEXT: victoria.enback@ifmetall.se

Adventschansen

Varje advent har du som medlem i ett LO-förbund chansen att vinna riktigt fina priser. Nya priser och ny utlotning varje vecka. Läs mer på LOmervärde.se.

Tips

Skriv upp dig på LO Mervärdes nyhetsbrev för att inte missa nyheter om medlemsförmåner. Du hittar formuläret för att börja prenumerera på nyhetsbrevet längst ner på LOmervärde.se.

Dina julförmåner

Res billigt med SJ, bo på hotell med Strawberry eller varför inte gå på en rabatterad julshow?

Julklapparna köper du även dem med rabatt. Handla billigare hos bland andra Adlibris och Ellos. Alla förmåner hittar du på LOmervärde.se.

Ny medlemsförmån! Medlemsrabatt på hållbara elavtal hos Vattenfall

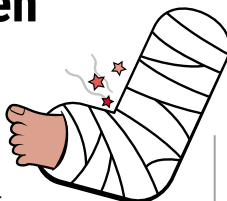
Vattenfall jobbar för en fossilfri framtid och du kan vara med på den resan. Via ett nytt samarbete med LO Mervärde erbjuds du rabatt på hållbara elavtal, speciellt framtagna för dig som medlem i IF Metall. Ta del av erbjudandet på LOmervärde.se.

BLICK FÅNGET

Nu ännu bättre olycksfallsförsäkring för fritiden

Medlemmar i förbundet har ett bra olycksfallsskydd även på fritiden. Exempelvis får den som får en skada som leder till varaktig funktionsnedsättning (medicinsk invaliditet) invaliditetssättning från Medlemsolycksfall fritid.

Från den 1 januari 2024 höjs det högsta försäkringsbeloppet från 200 000 kronor till 1 miljon kronor för alla medlemmar – inget extra tillägg* behövs.

Under november månad ska alla medlemmar ha fått information om detta från Folksam, antingen digitalt via Kivra, annan digital brevlåda eller per brev.

* Den som sedan tidigare har det frivilliga tillägget Höjd ersättning, och betalar 19 kronor i månaden för det, kommer få det automatiskt avslutat.

Studiekatalog 2024

Har du nyss fått ett fackligt uppdrag? Eller vill du utveckla dina kunskaper mer? I Studiekatalog 2024 finns mängder med fackliga utbildningar att välja på. Tipsa dina arbetskamrater och medlemmar om vilka möjligheter som finns.

Tema för 8 mars 2024 och 2025: Industrikvinnors pension

Ett välkänt faktum är att kvinnor i allmänhet har en lägre pension i jämförelse med män. Men hur ser det ut för kvinnor som jobbar i industrin?

Med temat *Industrikvinnors pension* vill vi sätta ljus på just detta område. När industrins pensioner diskuteras är det i regel industrimännen som avses och kvinnorna blir osynliggjorda.

I IF Metalls pensionsutredning som under hösten 2023 gör en undersökning hoppas vi få fram svar som vi kan presentera den 8 mars. Kunskaperna behöver bli bättre och det är framför allt syftet det första av två temaår.

Mer information om temat och vilka aktiviteter som planeras kommer att finnas på ifmetall.se. Kontakta gärna den egna avdelningen med tips eller frågor om aktiviteter.

Foto: Stefan Jerrävång

Susanne Alekova är en av deltagarna i pensionsutredningen.

Så kan vi bli bättre källkritiker – boka en utställning

Foto: Anders Ristenstrand

Välkommen in! – Demokrati för vuxna och Välkommen in – Kafferasten är två vandrande utställningar som erbjuds av Arbetets museum. Allt som behövs för att sätta upp utställningarna på arbetsplatsen är några kvadratmeter och möjlighet till el.

Utställningarna riktar sig till människor i och utanför arbetslivet. Du får lära dig om hur våra invanda beteendemönster påverkar oss när vi tar in och delar information och vad som händer när vi utsätts för påverkansförsök.

Martin Gunnarsson är förbundssekreterare för IF Metall och ordförande för Arbetets museums styrelse.

– Det här är två riktigt viktiga utställningar, för de bidrar till ökad kunskap om vad som händer när vi blir triggade till att dela information som vi inte riktigt har koll på. Det kan göra att vi omedvetet sprider desinformation och vinklade budskap som i slutändan kan skada vårt samhälle och vår demokrati. Vi kan alla bli bättre källkritiker och därmed i stället stärka vårt samhälle, säger Martin Gunnarsson.

Bokning är möjlig för arbetsplatser i hela Sverige under 2023 och 2024 med eventuell förlängning. Utställningen pågår sex–åtta veckor på varje plats och med utställningen följer en enkel pedagogisk handledning och marknadsföringsmaterial. Ni betalar ingen hyra, utan står endast för frakten till nästa visningsplats.

Vill du ta utställningen till din arbetsplats? Kontakta demokratiturne@arbetetsmuseum.se.

Läs mer på arbetetsmuseum.se.

Medlemsavgift 2024

Nästa år blir lägsta medlemsavgift 239 kronor och högsta medlemsavgift 657 kronor. På vissa arbetsplatser kan det tillkomma en klubb- eller försäkringsavgift. Läs mer om medlemsavgiften på ifmetall.se/medlemsavgift.

Visitkort om medlemsförmåner

Nu finns det visitkort att beställa i IF Metalls webbshop där medlemsförmånerna presenteras på ena sidan och fördelarna med att vara medlem på den andra. På båda sidor finns QR-koder för att enkelt komma in på respektive webbsida.

Perfekt storlek för att dela ut på arbetsplatserna eller lägga på fikaborden!

Artikelnummer AA-555.

Nästa nummer av tidningen Info

Nästa nummer av tidningen Info, nummer 1 2024, kommer ut på arbetsplatserna den **6 februari 2024**.

Har du tips eller idéer på innehåll? Välkommen att höra av dig till oss på info@ifmetall.se.

Knep & knäp SUDOKU

	3		8	5			
6		8	2				
		9		7		6	
						2	9
5							3
1		2					6
2			7	3			1
			5				6
			8				2

Rättshjälp i försäkringsärenden – så går det till

Har du drabbats av en arbetsrelaterad skada eller sjukdom? Behöver du stöd, exempelvis med att begära ersättning eller göra en arbetsskadeanmälan? Då kan du alltid be ditt lokala fack om hjälp.

Vid mer komplicerade arbetsrelaterade ärenden kan din avdelning skicka in en ansökan om rättshjälp till förbundskontoret.

Så går det till:

1. Prata med din försäkringsinformatör, ditt skyddsombud eller annan förtroendevald på arbetsplatsen. (Om sådan inte finns – kontakta din avdelning direkt.)

2. Den förtroendevalda bedömer ärendet och kan därefter kontakta avdelningens trygghetsansvarige för att boka ett möte där ni går igenom problemet och alla papper.

3. I vissa fall bedömer avdelningen att de kan hantera ärendet själva. I andra fall kan avdelningen ansöka om rättshjälp, för din räkning.

4. När ansökan kommer in till förbundskontoret granskas ärendet av en ombudsman och en jurist på LO-TCO Rättsskydd*.

5. Du har ingen absolut rätt att få rättshjälp, men om försäkringsexperternas gemensamma bedömning är att det finns en möjlighet att driva ärendet med framgång – då beviljas du rättshjälp.

6. Därefter får du ett ombud via LO-TCO Rättsskydd som hjälper dig med ditt ärende i domstol.

7. Det bästa av allt: Rättshjälpen kostar dig ingenting extra – den ingår i medlemskapet.

*) LO-TCO Rättsskydd ägs av LO till 90 procent och av TCO till 10 procent. Där jobbar ett trettiotal jurister, bland annat för IF Metalls medlemmars räkning. De vinner en hel del ärenden, vilket gjort att många medlemmar fått både upprättelse och rätt till extra ersättningar för sina arbetsrelaterade skador och sjukdomar. Några av de ärenden som Rättsskyddet driver är också principiellt viktiga på så vis att de har stor betydelse för framtida rättstillämpning.

INFO

I tidningen Info hittar du som förtroendevald tips och goda idéer från IF Metalls arbetsplatser runt om i landet. Tidningen ges ut med 9 nummer per år.

Ansvarig utgivare Joanna Abrahamsson

Redaktion Victoria Enbäck, Patrik Englund, Daniel Hermansson, Mikael Hägg, Annette Lack, Anneli Lundberg, Åsa Petersen, Emmy Sjöblom, Annika Tripke-Lund, Lisa Wernstedt

Telefon 08-786 80 00 (växel)

E-post info@ifmetall.se

Grafisk form Graphera/Johanna Bjuhr Escalante

Tryck Sib-Tryck Holding AB

Följ IF Metall i sociala medier

